

HOTĂRÂRE
pentru aprobarea Normelor
privind perioada de pregătire profesională practică a stagiatorilor în activitatea de
audit financiar

În temeiul prevederilor art. 6 alin. (3) și art. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 26 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 983/2004, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Camerei Auditorilor Financiari din România, întrunit în ședința din data 27 aprilie 2011, hotărăște:

ART. 1

Se aprobă Normele privind perioada de pregătire profesională practică a stagiatorilor în activitatea de audit financiar, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagii va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

ART. 3

La data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al României, Partea I, Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 115/2008 pentru aprobarea Normelor privind perioada de pregătire profesională practică a stagiatorilor în activitatea de audit financiar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 20 mai 2008, cu modificările ulterioare, se abrogă.

ART. 4

Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Camerei Auditorilor Financiari din România,

Ion Mihăilescu

București, 27 aprilie 2011.
Nr. 212.

NORME
privind perioada de pregătire profesională practică
a stagiilor în activitatea de audit financiar

CAP. I
Dispoziții generale. Definiții

ART. 1

În cuprinsul prezentelor norme, următorii termeni se definesc astfel:

- Camera = Camera Auditorilor Financiari din România;
- norme = norme privind perioada de pregătire profesională practică a stagiilor în activitatea de audit financiar;
- stagiar = persoana fizică care a promovat testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar contabil pentru accesul la stagiul sau care a echivalat testul de acces la stagiul conform protocoalelor încheiate de Cameră și își desfășoară activitatea conform prezentelor norme;
- îndrumător = persoană fizică, auditor financiar activ sau juridică, membră a Camerei, sub îndrumarea căreia se desfășoară stagiul unuia sau mai multor stagii în activitatea de audit financiar;
- stagiul = perioada de pregătire practică a stagiului în activitatea de audit financiar;
- Caiet de practică = caietul și documentația întocmită de către stagiarul în activitatea de audit financiar, prin care se consemnează și se certifică activitățile desfășurate de acesta.

CAP. II
Organizarea stagiului

ART. 2

Stagiul în activitatea de audit financiar se efectuează de către persoanele care au promovat testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil pentru accesul la stagiul organizat de Cameră sau care au beneficiat de excepția de echivalare a testului de acces la stagiul în baza protocoalelor încheiate de Cameră.

ART. 3

Testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil pentru accesul la stagiul se organizează în perioada ianuarie-februarie a fiecărui an, cu aprobarea Consiliului Camerei.

ART. 4

Admiterea candidaților la stagiul în activitatea de audit financiar

(1) Candidații declarați admiși la testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil pentru accesul la stagiul și candidații cărora li s-a echivalat acest test conform unui protocol încheiat de Cameră vor urma procedurile stabilite prin prezentele norme.

(2) Înscrierea la stagiu se realizează pe baza unei cereri-tip adresate Camerei, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentele norme, după ce a fost achitat tariful de înscriere la stagiu.

(3) Cererea-tip este adresată Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagieri pentru verificare și înscriere ca stagiar în activitatea de audit financiar.

(4) Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri va elibera pentru fiecare stagiar o legitimație a stagiului în activitatea de audit financiar. Legitimația se vizează anual odată cu îndeplinirea tuturor obligațiilor anuale.

(5) Candidații declarați admiși la testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil și candidații cărora li s-a echivalat testul de acces la stagiu conform unui protocol încheiat de Cameră pot solicita înscrierea ca stagiar în activitatea de audit financiar la Cameră în perioadele:

- aprilie-mai a anului în care au susținut testul în condițiile stabilite de art. 3;
- aprilie-mai a anului următor dacă li s-a echivalat testul.

(6) Candidaților care nu solicită înscrierea ca stagiar în activitatea de audit financiar în termenul prevăzut la art. 4 alin. (5) li se anulează testul de acces la stagiu, respectiv echivalarea.

ART. 5

Durata stagiului

(1) Stagiul în activitatea de audit financiar se desfășoară pe o perioadă de minimum 3 ani. Fiecare an de stagiu are durata unui an calendaristic.

(2) Perioada de stagiu începe de la data la care stagiarul a fost înregistrat la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri al Camerei.

(3) La cererea stagiului, perioada de pregătire practică poate fi suspendată cel mult un an, o singură dată pe parcursul celor 3 ani de stagiu. Pentru suspendarea stagiului timp de un an, stagiarul va depune o cerere la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri al Camerei. Pe perioada suspendării stagiarul nu este obligat să participe la cursurile anuale de pregătire profesională și nici să achite tariful pentru monitorizarea activității de pregătire practică pentru anul suspendat.

(4) La finalizarea perioadei de stagiu, stagiarul se poate prezenta la susținerea examenului de competență profesională pentru atribuirea calității de auditor financiar.

ART. 6

Organizarea stagiului

(1) Camera monitorizează activitatea desfășurată în perioada de pregătire profesională practică a stagiilor prin Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri și Departamentul de monitorizare și competență profesională.

(2) Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri va ține evidența stagiilor înscriși, în ordinea aprobării cererilor de înscriere la stagiu.

(3) Activitățile practice desfășurate de stagiar, documentele și rapoartele acestuia sunt consemnate într-un dosar numit Caiet de practică.

(4) În fiecare an de stagiu, stagiarii în activitatea de audit financiar au obligația de a achita tariful pentru monitorizarea activității de pregătire practică.

(5) Finalizarea stagiului se face personal prin îndeplinirea tuturor obligațiilor conform prevederilor prezentelor norme.

ART. 7

Desfășurarea stagiului se derulează în cadrul a două module distincte:

- a) anul I de stagiu este destinat pregătirii teoretice și aplicative a stagiarii;
- b) anii II și III de stagiu sunt destinați practicii efective a stagiarii în cadrul societăților sau cabinetelor de audit financiar.

CAP. III

Activitatea desfășurată în anul I de stagiu

ART. 8

Anul I de stagiu este destinat pregătirii teoretice și aplicative organizate în mod centralizat de către Cameră și se va organiza astfel:

- a) semestrul I - pregătire teoretică;
- b) semestrul II - pregătire aplicativă.

ART. 9

Activitățile pentru semestrul I de stagiu se vor organiza de către Cameră sau de către societățile de audit financiar membre ale Camerei, care dispun de posibilitățile materiale necesare organizării acestei activități, aprobate de către Consiliul Camerei. Activitatea de pregătire teoretică reprezintă participarea la cursuri organizate de Cameră. Cursurile vor fi ținute de către formatori agreați de Cameră.

ART. 10

Pregătirea teoretică din anul I de stagiu va fi stabilită de către Consiliul Camerei și se va referi în general la:

- a) standardele de contabilitate - reactualizarea cunoștințelor stagiarii în conformitate cu modificările Standardelor internaționale de contabilitate;
- b) standardele de audit financiar;
- c) Codul privind conduita etică și profesională în domeniul auditului financiar.

ART. 11

Activitățile de pregătire teoretică prezentate mai sus vor fi studiate în semestrul I al anului I de stagiu pe un fond de timp de 25 de ore.

ART. 12

La sfârșitul programului de pregătire profesională, stagiarii în activitatea de audit financiar vor susține un test de verificare a cunoștințelor dobândite pe parcursul celor 25 de ore.

ART. 13

Subiectele testului de semestru și punctajul de admitere se vor stabili de către Consiliul Camerei, iar verificarea rezultatelor se va face de către o Comisie formată din reprezentanți ai societăților care au organizat cursul și reprezentanți ai Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagii din cadrul Camerei.

ART. 14

Candidații care nu au fost admiși la testul organizat la sfârșitul programului de pregătire profesională vor putea susține un al doilea test într-un interval de maximum 3 luni. Candidaților care nu au promovat nici cel de-al doilea test li se va anula testul de acces la stagiu, respectiv echivalarea testului și perioada de stagiu efectuată.

ART. 15

Candidații declarați admiși la testul organizat la sfârșitul cursului de pregătire profesională vor urma programul de pregătire aplicativă organizat de către Cameră, ce se va desfășura în semestrul II al anului I de stagiu.

ART. 16

În semestrul II de stagiu, în cadrul programului de pregătire aplicativă, stagiarii în activitatea de audit financiar vor elabora un proiect privind o lucrare practică cu tematică din audit financiar. Proiectul va fi predat la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiari, iar evaluarea se va realiza de către inspectorii din cadrul Departamentului de monitorizare și competență profesională și de către Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiari. Consiliul Camerei va stabili tematica proiectului și criteriile minimale ce trebuie realizate în cadrul acestuia. Lucrarea practică trebuie vizată de îndrumătorul de stagiu.

ART. 17

Stagiarii care îndeplinesc cerințele de pregătire profesională cerute de programul de pregătire teoretică din semestrul I și de programul de pregătire aplicativă din semestrul II, care au achitat tariful pentru monitorizarea activității de pregătire practică și au depus acceptul îndrumătorului de stagiu, se vor putea înscrie în anul II.

ART. 18

Finalizarea anului I, depunerea lucrării practice și a acceptului îndrumătorului de stagiu vor avea loc în perioada aprilie-mai a fiecărui an. Stagiarii care au depășit termenul de un an de la înscrierea la stagiu și nu au depus cerere de suspendare a anului de stagiu li se va anula testul de acces la stagiu, respectiv echivalarea testului și perioada de stagiu efectuată.

CAP. IV

Activitatea desfășurată în anii II și III de stagiu

ART. 19

Activitatea de stagiu în anii II și III se desfășoară sub îndrumarea unui auditor financiar activ, care are în desfășurare lucrări de audit pe toată durata stagiaturii (ca persoană fizică sau în cadrul societăților ori cabinetelor de audit).

ART. 20

Participă la această etapă a stagiului stagiarii care și-au îndeplinit obligațiile în conformitate cu prevederile cap. III.

ART. 21

În vederea desfășurării stagiului în anii II și III, stagiarul va prezenta la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiari acceptul îndrumătorului de stagiu, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 2, care face integrantă din prezentele norme, care va conține declarația pe propria răspundere a îndrumătorului de stagiu că are în derulare cel puțin un contract de audit și va primi Caietul de practică. Anul II de stagiu începe în momentul depunerii acceptului îndrumătorului de stagiu la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiari.

ART. 22

Stagiul trebuie să se efectueze pe lângă o persoană fizică, auditor financiar activ sau în cadrul unei societăți comerciale de audit, membră a Camerei. Persoanele fizice și juridice, membre ale Camerei, care fac dovada că au în derulare cel puțin o misiune de

audit financiar, pot să înainteze Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagiați o scrisoare prin care își iau angajamentul de a lua sub îndrumare stagiați în activitatea de audit financiar.

ART. 23

Un îndrumător de stagiu nu poate avea mai mult de 15 stagiați în activitatea de audit sub îndrumare.

ART. 24

Stagiarul în activitatea de audit financiar are obligația de a-și găsi un îndrumător de stagiu, care să ofere garanții suficiente în ceea ce privește asigurarea condițiilor pentru desfășurarea perioadei de pregătire profesională practică.

ART. 25

Îndrumătorul este o persoană fizică. Când stagiul este realizat într-o societate comercială de audit financiar, înscrisă în Registrul public al auditorilor financiari - persoane juridice, aceasta precizează numele și calitatea îndrumătorului de stagiu ales din rândul angajaților, asociaților, care trebuie să aibă calitatea de auditor financiar activ.

ART. 26

Înlocuirea îndrumătorului de stagiu va fi anunțată Camerei, în scris, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data efectuării modificării. În acest sens se vor trimite la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiați următoarele documente:

- cerere pentru înlocuirea îndrumătorului de stagiu, care va fi semnată și de vechiul îndrumător de stagiu că a luat cunoștință de această modificare;
- acceptul noului îndrumător de stagiu.

ART. 27

Nerespectarea obligației de a anunța Camera în legătură cu înlocuirea îndrumătorului de stagiu în termenul prevăzut la art. 26 conduce la nerecunoașterea ca perioadă de stagiu a intervalului de timp dintre renunțarea la îndrumătorul anterior și anunțarea Camerei.

ART. 28

În cazul în care un stagiar se prezintă la Cameră pentru finalizarea anului II, respectiv anului III de stagiu și se constată că îndrumătorul de stagiu nu a avut angajamente de audit pentru anul respectiv, stagiului i se va anula testul de acces la stagiu, respectiv echivalarea testului și perioada de stagiu efectuată, iar îndrumătorul de stagiu va fi sancționat cu avertisment, potrivit prevederilor legale.

ART. 29

În perioada de stagiu, stagiarul este obligat să efectueze anual un minim de 25 de zile lucrătoare de experiență profesională, în fiecare din domeniile: contabilitate, audit și opționale.

ART. 30

Repartizarea timpului de stagiu pe activități este stabilită de îndrumător, care trebuie să acorde stagiului toate facilitățile, pentru a-i permite să efectueze instruirea.

ART. 31

Pe întreaga perioadă de desfășurare a stagiului, stagiarul trebuie să își îndeplinească obligațiile privind întocmirea Caietului de practică, în care se reflectă în mod corect și complet experiența profesională acumulată.

ART. 32

La fiecare 6 luni, stagiarul trebuie să prezinte îndrumătorului un raport sintetic al experienței profesionale dobândite.

ART. 33

Stagiarii sunt obligați să participe la cursurile de pregătire profesională continuă organizate de către Cameră atât în anul II, cât și în anul III de stagiou.

ART. 34

Nerespectarea prevederilor art. 33, în condițiile în care anul de stagiou nu a fost suspendat, duce la anularea testului de acces la stagiou, respectiv echivalarea testului și a perioadei de stagiou efectuate.

ART. 35

Stagiarul trebuie să prezinte anual sau la cerere Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagiari Caietul de practică pentru verificare.

ART. 36

Stagiarul trebuie să prezinte anual Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagiari raportul referitor la activitatea desfășurată pe parcursul anului respectiv, întocmit, semnat și ștampilat de îndrumătorul de stagiou.

ART. 37

Stagiarul va primi viza pentru finalizarea anului de stagiou la data la care va prezenta la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiari caietul și raportul îndrumătorului de stagiou pentru anul respectiv, în urma îndeplinirii cerințelor de pregătire profesională și achitării tarifului pentru monitorizarea activității de pregătire practică.

ART. 38

Finalizarea anului II, respectiv anului III de stagiou se va face în perioada aprilie-mai a fiecărui an. Stagiarii care nu vor finaliza anul de stagiou în perioada menționată de prezentele norme și care nu au depus cerere de suspendare a unui an de stagiou li se va anula testul de acces la stagiou, respectiv echivalarea testului și perioada de stagiou efectuată.

ART. 39

Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiari este autorizat:

- să stabilească numărul de ore de pregătire, precum și repartizarea acestora pe domenii de activitate;
- să întrerupă perioada de stagiou, la cererea stagiarylui, din motive cum ar fi: satisfacerea stagiarylui militar, sănătate sau alte motive considerate justificate.

CAP. V

Urmărirea, controlul și aprecierea activităților desfășurate de către stagiarii în activitatea de audit financiar

ART. 40

Urmărirea modului de desfășurare a stagiarylui este realizată și apreciată de îndrumătorul de stagiou și de către Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagiari, în colaborare cu Departamentul de monitorizare și competență profesională.

ART. 41

Îndrumătorul de stagiou trebuie să verifice activitățile desfășurate de stagiari și să notifice evidența detaliată a experienței profesionale din Caietul de practică al stagiarylui la fiecare 6 luni.

ART. 42

Îndrumătorul de stagiou trebuie să le creeze stagiarylui condiții pentru:

- a) a urma pregătirea prevăzută în prezentele norme;
- b) a se achita cu regularitate de obligațiile lor prevăzute în prezentele norme.

ART. 43

Îndrumătorul de stagiu trebuie să mărească treptat nivelul de dificultate al lucrărilor încredințate stagiatorilor în activitatea de audit financiar și să îi ajute să își însușească disciplinele profesionale ale pregătirii tehnice de bază (contabilitate și audit) în conformitate cu Caietul de practică al stagiatorului.

ART. 44

Pentru fiecare 6 luni îndrumătorul trebuie să facă o evaluare a activității stagiatorului pe următoarele domenii:

- în ce măsură a fost respectat programul de stagiu;
- cunoștințele și aptitudinile de specialitate;
- gradul de însușire a experienței profesionale;
- raționamentul profesional.

ART. 45

Pentru fiecare domeniu de evaluare se poate da unul dintre calificativele:

1. satisfăcător;
2. nesatisfăcător.

ART. 46

Îndrumătorul trebuie să întocmească anual un raport scris de evaluare a stagiatorului în care să se consemneze:

1. progresele înregistrate de stagiari;
2. deficiențele constatate în experiența profesională;
3. acțiuni de întreprins în viitor;
4. opinia generală privind evoluția profesională a stagiatorului.

ART. 47

De asemenea îndrumătorul de stagiu trebuie să răspundă la solicitările Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagiari și Departamentului de monitorizare și competență profesională în legătură cu furnizarea de informații privind activitatea stagiatorului.

ART. 48

Departamentul de monitorizare și competență profesională poate organiza, prin sondaj sau ori de câte ori este solicitat din partea Consiliului Camerei, un control al calității activității stagiatorilor și a îndrumătorilor de stagiu. Inspectorii din cadrul Departamentului de monitorizare și competență profesională vor întocmi un raport în urma controlului efectuat. Acest raport va cuprinde o evaluare a activității stagiatorului, precum și propuneri de îmbunătățire a activității stagiatorilor.

CAP. VI **Dispoziții finale**

ART. 49

La sfârșitul perioadei de stagiu, stagiatorul va preda Departamentului de admitere, pregătire continuă și stagiari din cadrul Camerei Caietul de practică completat și vizat pentru toată perioada de pregătire profesională practică.

ART. 50

La sfârșitul perioadei de stagiul, îndrumătorul întocmește declarația care să ateste capacitatea stagiului de a se prezenta la examen, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentele norme. În cazul în care stagiul a avut mai mulți îndrumători, acesta va obține declarații de la toți îndrumătorii de stagiul pe care le va depune la Cameră în momentul înscrierii la examenul de aptitudini profesionale pentru obținerea calității de auditor financiar.

ART. 51

Stagiarii care au finalizat stagiul se pot prezenta la oricare dintre sesiunile examenului de competență profesională, pentru atribuirea calității de auditor financiar, organizate de Cameră, în termen de 3 ani de la data finalizării calendaristice a perioadei de stagiatură.

ART. 52

Pe parcursul celor 3 ani de zile în care stagiarii se pot prezenta la examenul de aptitudini profesionale, pentru atribuirea calității de auditor financiar, aceștia vor avea obligația de a participa anual la cursurile de pregătire profesională organizate de către Cameră. Neparticiparea la oricare dintre aceste cursuri duce la imposibilitatea participării la următoarele sesiuni de examen de competență profesională, pentru atribuirea calității de auditor financiar.

ART. 53

Persoanele care nu obțin calitatea de auditor financiar în acești 3 ani își pierd calitatea de stagiul în activitatea de audit financiar, iar procedura de admitere în stagiul va putea fi reluată ulterior.

ART. 54

Prezentele norme se aplică începând cu data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CERERE

de înscriere la stagiul, pentru candidații declarați admiși
la testul de verificare a cunoștințelor în domeniul financiar-contabil

Subsemnatul(a).....
născut(ă) la data de.....în localitatea .....
cu domiciliul în localitatea.....Str. ....
Nr. ....Bl. ....sc. ....et. ....ap. ....
Județ / Sector.....legitimat cu buletin / carte de identitate / pașaport
seria.....nr. ....eliberat de .....
la data de.....Cod Numeric Personal(CNP).....
telefon: acasă:.....serviciu:.....mobil:.....
adresa de e-mail: .....
funcția / loc de munca.....
solicit înscrierea la stagiul în activitatea de audit financiar la Camera Auditorilor Financiari
din România.

Data

.....

Semnătura

.....

Domnului Președinte al Camerei Auditorilor Financiari din România

ACCEPTUL ÎNDRUMĂTORULUI DE STAGIU

Numele.....
Prenumele.....
Adresa.....
Telefon.....
Asociat în S.C.....Nr. autorizație.....
Număr carnet de membru al CAFR.....

Certific că domnul / doamna..... a
început desfășurarea activității de stagiul sub îndrumarea mea la data
de.....

Stagiul se va efectua cu forme legale de încadrare / adeverință de stagiul, respectând prevederile Hotărârii Consiliului Camerei nr. 212/27.04.2011 pentru aprobarea Normelor privind perioada de pregătire profesională practică a stagiariilor în activitatea de audit financiar.

Totodată declar pe proprie răspundere că am în derulare cel puțin un angajament de audit financiar.

Data
.....

Semnătură și ștampilă
.....

DECLARAȚIA ÎNDRUMĂTORULUI DE STAGIU

Numele.....

Prenumele.....

Număr carnet de membru al CAFR.....

Asociat în S.C.....Nr. autorizație.....

Declar că domnul / doamna..... a desfășurat stagiul de pregătire practică sub îndrumarea mea în perioada..... și a dobândit pe perioada stagiului toate cunoștințele necesare pentru a se putea prezenta la examenul de aptitudini profesionale, pentru atribuirea calității de auditor financiar.

Totodată menționez că pe perioada în care am fost îndrumător de stagiu am avut în derulare angajamente de audit în calitate de persoană fizică / juridică.

Data

.....

Semnătură și ștampilă

.....